

Dit document vormt slechts een documentatiehulpmiddel en verschijnt buiten de verantwoordelijkheid van de instellingen

► **B**

RICHTLIJN 92/117/EEG VAN DE RAAD

van 17 december 1992

**inzake maatregelen voor de bescherming tegen bepaalde zoönoses en bepaalde zoönoseverwekkers
bij dieren en in produkten van dierlijke oorsprong ten einde door voedsel overgedragen infecties
en vergiftigingen te voorkomen**

(PB L 62 van 15.3.1993, blz. 38)

Gewijzigd bij:

	nr.	Publicatieblad	
		blz.	datum
► <u>M1</u> Richtlijn 97/22/EG van de Raad van 22 april 1997	L 113	9	30.4.1997
► <u>M2</u> Richtlijn 1999/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 juli 1999	L 210	12	10.8.1999
► <u>M3</u> Verordening (EG) nr. 806/2003 van de Raad van 14 april 2003	L 122	1	16.5.2003

Gewijzigd bij:

► <u>A1</u> Toetredingsakte van Oostenrijk, Finland en Zweden	C 241	21	29.8.1994
(aangepast door Besluit 95/1/EG, Euratom, EGKS van de Raad)	L 1	1	1.1.1995

RICHTLIJN 92/117/EEG VAN DE RAAD

van 17 december 1992

inzake maatregelen voor de bescherming tegen bepaalde zoönoses en bepaalde zoönoseverwekkers bij dieren en in produkten van dierlijke oorsprong ten einde door voedsel overgedragen infecties en vergiftigingen te voorkomen

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 43,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europees Parlement ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

Overwegende dat levende dieren en produkten van dierlijke oorsprong voorkomen op de lijst in bijlage II bij het Verdrag; dat de veeteelt en het in de handel brengen van produkten van dierlijke oorsprong een belangrijke bron van inkomsten vormen voor de landbouwbevolking;

Overwegende dat een rationele ontwikkeling van deze sector en een verbetering van de produktiviteit ervan kunnen worden bereikt door de tenuitvoerlegging van veterinaire maatregelen voor de bescherming en de verbetering van de gezondheid van mens en dier in de Gemeenschap;

Overwegende dat het uitbreken van zoönoses, die via voedsel van dierlijke oorsprong worden overgedragen, met name een bedreiging vormt voor de gezondheid van de mens en met passende bestrijdingsmaatregelen moet worden voorkomen en beperkt;

Overwegende dat de Gemeenschap reeds maatregelen heeft genomen voor de uitroeiing van bepaalde zoönoses, inzonderheid tuberculose en brucellose bij runderen, brucellose bij schapen en geiten, en rabies; dat het dienstig is epidemiologische gegevens over deze ziekten te verzamelen;

Overwegende dat de toepassing van deze maatregelen Richtlijn 89/397/EEG van de Raad van 14 juni 1989 inzake de officiële controle op levensmiddelen ⁽⁴⁾ onverlet moet laten;

Overwegende dat, ten einde de prioriteiten voor de preventieve acties vast te stellen, in de Lid-Staten informatie moet worden ingewonnen over het effect van de zoönoses bij de bevolking, bij huisdieren, in diervoeder en bij in het wild levende dieren;

Overwegende dat het dienstig is dat de Commissie de ontwikkeling van de epidemiologische situatie volgt ten einde passende maatregelen voor te stellen;

Overwegende dat de situatie op het gebied van salmonellosis rechtvaardigt dat maatregelen worden aangenomen inzake de onmiddellijke bestrijding in bepaalde houderijsystemen die risico opleveren;

Overwegende dat harmonisatie van de belangrijkste eisen op het gebied van de bescherming van de gezondheid slechts mogelijk is als verbindings- en referentielaboratoria van de Gemeenschap zijn aangewezen en acties op technisch en wetenschappelijk vlak worden ondernomen;

⁽¹⁾ PB nr. C 253 van 27. 9. 1991, blz. 2.

⁽²⁾ PB nr. C 326 van 16. 2. 1991, blz. 223.

⁽³⁾ PB nr. C 79 van 30. 3. 1992, blz. 6.

⁽⁴⁾ PB nr. L 186 van 30. 6. 1989, blz. 23.

▼B

Overwegende dat de bepalingen inzake de financiële bijdrage van de Gemeenschap voor een aantal bij deze richtlijn vastgestelde maatregelen zijn vastgesteld in Beschikking 90/424/EEG van de Raad van 26 juni 1990 betreffende bepaalde uitgaven op veterinair gebied ⁽¹⁾;

Overwegende dat het dienstig is een procedure in te voeren waarbij met het oog op de aanneming van uitvoeringsmaatregelen een nauwe en doeltreffende samenwerking tussen de Lid-Staten en de Commissie tot stand wordt gebracht,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Bij deze richtlijn worden de voorschriften vastgesteld voor het verzamelen van informatie over zoönoses en zoönoseverwekkers, alsmede de maatregelen die te dien aanzien moeten worden getroffen in de Lid-Staten en op het niveau van de Gemeenschap.

Artikel 2

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. *zoönose*: ziekte en/of infectie die langs natuurlijke weg van dieren op de mens kan worden overgedragen;
2. *zoönoseverwekker*: elke bacterie, elk virus of elke parasiet waardoor een zoönose kan worden veroorzaakt;
3. *erkend nationaal laboratorium*: een laboratorium dat door de bevoegde autoriteit van een Lid-Staat is erkend en dat belast is met het onderzoek van de officiële monsters met het oog op de opsporing van een zoönoseverwekker;
4. *monster*: een monster dat door of namens de eigenaar of de voor de inrichting of de dieren verantwoordelijke persoon wordt genomen met het oog op het onderzoek naar een zoönoseverwekker;
5. *officieel monster*: een door de bevoegde autoriteit voor het onderzoek naar een zoönoseverwekker genomen monster. Op het officiële monster wordt verwezen naar de soort, het type, het aantal genomen monsters, de methode van bemonstering en de identificatie van de oorsprong van het dier of het produkt van dierlijke oorsprong; dit monster moet worden genomen zonder voorafgaande waarschuwing;
6. *bevoegde autoriteit*: de centrale autoriteit of de centrale autoriteiten van een Lid-Staat die bevoegd is/zijn voor de controle van de bepalingen op het gebied van de volksgezondheid en op veterinairerechtelijk gebied of de andere veterinaire aspecten die voortvloeien uit deze richtlijn, of iedere andere autoriteit waaraan de centrale autoriteit deze bevoegdheid heeft overgedragen.

Artikel 3

1. De Lid-Staten zien erop toe dat de overeenkomstig deze richtlijn door de bevoegde autoriteit genomen maatregelen op nationaal of lokaal niveau gecoördineerd worden, in het bijzonder met betrekking tot epidemiologisch onderzoek.
2. De op lokaal niveau bevoegde autoriteiten worden bijgestaan door erkende nationale laboratoria.
3. Elke Lid-Staat wijst de erkende nationale referentielaboratoria voor de in bijlage I, onder I, bedoelde zoönoses en zoönoseverwekkers aan waar de identificatie of de definitieve bevestiging van de aanwezigheid van een zoönoseverwekker kan geschieden.

⁽¹⁾ PB nr. L 224 van 18. 8. 1990, blz. 19. Beschikking gewijzigd bij Beschikking 91/133/EEG (PB nr. L 66 van 13. 3. 1991, blz. 18).

▼B

Artikel 4

1. De Lid-Staten zien erop toe dat:
 - a) de exploitanten of beheerders van de overeenkomstig de Richtlijnen 64/433/EEG ⁽¹⁾, 71/118/EEG ⁽²⁾ en 77/99/EEG ⁽³⁾ erkende inrichtingen de resultaten van het onderzoek naar de in bijlage I, onder I, bedoelde zoönoses gedurende een door de bevoegde autoriteit vast te stellen minimumperiode verplicht bewaren en deze desgevraagd aan haar meedelen,
 - b) de isolatie en identificatie van zoönoseverwekkers of het anderszins bewijzen van de aanwezigheid daarvan tot de taken behoort van de voor het laboratorium verantwoordelijke persoon of, wanneer de identificatie elders dan in een laboratorium plaatsvindt, van de voor het onderzoek verantwoordelijke persoon,
 - c) de diagnose en identificatie van een zoönoseverwekker worden gemeld aan de bevoegde autoriteit,
 - d) de bevoegde autoriteit informatie verzamelt over zoönoseverwekkers waarvan de aanwezigheid tijdens tests of onderzoeken is bevestigd, evenals over de in bijlage I, onder I, bedoelde klinische zoönosegevallen die bij mens of dier zijn geconstateerd,
 - e) de andere Lid-Staten regelmatig in het bij Besluit 68/361/EEG ⁽⁴⁾ ingestelde Permanent Veterinair Comité worden geïnformeerd over de overeenkomstig letter d) geconstateerde klinische gevallen.
2. De bepalingen van dit artikel kunnen volgens de procedure van artikel 16 van toepassing worden verklaard op de in bijlage I, onder II en III, bedoelde zoönoses en zoönoseverwekkers.

Artikel 5

1. De bevoegde autoriteit moet de overeenkomstig artikel 4, lid 1, onder d), verzamelde informatie beoordelen. Zij stelt de Commissie vóór ►**M1** 31 mei ◀ van elk jaar in kennis van de mogelijke ontwikkeling en de bronnen van de zoonotische infecties die tijdens het voorgaande jaar zijn geconstateerd.
2. Lid 1 belet niet dat, indien zulks op grond van de omstandigheden vereist is, de Lid-Staten de Commissie frequenter in kennis stellen van de situatie of dat de Commissie verzoekt om bijkomende informatie. De Commissie evalueert de door de Lid-Staten verstrekte gegevens en brengt vóór ►**M1** 1 november ◀ van elk jaar verslag uit aan het Permanent Veterinair Comité.

⁽¹⁾ PB nr. 121 van 29. 7. 1964, blz. 2012/64. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 91/497/EEG (PB nr. L 268 van 24. 9. 1991, blz. 69).

⁽²⁾ PB nr. L 55 van 8. 3. 1971, blz. 23. Richtlijn laatstelijk gewijzigd en bijgewerkt bij Richtlijn 92/116/EEG (Zie bladzijde 1 van dit Publikatieblad).

⁽³⁾ PB nr. L 26 van 31. 1. 1977, blz. 85. Richtlijn bijgewerkt bij Richtlijn 92/5/EEG (PB nr. L 57 van 2. 3. 1992, blz. 1) en laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 92/45/EEG (PB nr. L 268 van 14. 9. 1992, blz. 35).

⁽⁴⁾ PB nr. L 255 van 18. 10. 1968, blz. 23.

▼ **M1**▼ **B***Artikel 6*

De Commissie volgt de ontwikkeling van de situatie met betrekking tot de zoönoses in de Gemeenschap, met name aan de hand van de informatie die overeenkomstig de artikelen 5 en 8 wordt verzameld en

- a) verricht specifiek onderzoek, in het bijzonder ter beoordeling van de gevaren die zoönoseverwekkers opleveren, van de diagnostische methoden en van de controlemaatregelen, zulks in samenwerking met de bevoegde nationale laboratoria, de in artikel 13 bedoelde communautaire referentielaboratoria en het bij Besluit 81/651/EEG ⁽¹⁾ ingestelde Wetenschappelijk Veterinair Comité;
- b) stelt, volgens de procedure van artikel 16, de methoden vast voor het verzamelen van monsters en voor het onderzoek in de laboratoria bedoeld in artikel 3, leden 2 en 3 ► **M1** ◄;
- c) stelt richtsnoeren vast voor de maatregelen ter bestrijding van zoönoses.

Artikel 7

In samenhang met de bij de onderhavige richtlijn vastgestelde maatregelen betreffende zoönoses en zoönoseverwekkers worden de methoden voor het opsporen van de verplaatsingen van landbouwhuisdieren toegepast, die zijn vastgesteld bij Beschikking 89/153/EEG van de Commissie ⁽²⁾.

Artikel 8

1. De Lid-Staten leggen vóór ► **M1** 1 maart 1998 ◄ aan de Commissie de nationale maatregelen voor die zij ten uitvoer leggen om het bij deze richtlijn vastgestelde doel ten aanzien van de in bijlage I, onder I en II, bedoelde zoönoses te bereiken, met uitzondering van de maatregelen die ten aanzien van brucellose en tuberculose reeds ten uitvoer zijn gelegd uit hoofde van plannen die in het kader van de communautaire wetgeving reeds zijn goedgekeurd.

Zij mogen daarin maatregelen opnemen inzake het opsporen van de in bijlage I, onder III, bedoelde zoönoses en zoönoseverwekkers.

Lid-Staten die beschikken over nationale plannen voor het opsporen van de in bijlage I, onder II, bedoelde zoönoses, kunnen die plannen in het kader van de overeenkomstig de eerste alinea verstrekte informatie aan de Commissie meedelen.

De Lid-Staten zenden de Commissie ieder jaar een verslag toe over de epidemiologische situatie met betrekking tot trichinose.

De Commissie bestudeert de door de Lid-Staten meegedeelde maatregelen om na te gaan of zij verenigbaar zijn met de doelstellingen van deze richtlijn. Zij stelt de Lid-Staten in het Permanent Veterinair Comité in kennis van haar conclusies.

2. De Lid-Staten moeten met betrekking tot salmonella's bij pluimvee de Commissie vóór 1 januari 1994 plannen voorleggen die overeenkomstig de in bijlage II vastgestelde criteria zijn opgesteld. Deze plannen moeten:

- a) een duidelijke omschrijving geven van de maatregelen die ten aanzien van salmonella's zijn genomen ter naleving van de in bijlage III bedoelde minimumeisen,
- b) rekening houden met de specifieke situatie in elke Lid-Staat,
- c) vermelden in welke erkende nationale laboratoria het onderzoek en de identificatie van de salmonella's zullen plaatsvinden en een

⁽¹⁾ PB nr. L 233 van 19. 8. 1981, blz. 32. Besluit gewijzigd bij Besluit 86/105/EEG (PB nr. L 93 van 8. 4. 1986, blz. 14).

⁽²⁾ PB nr. L 59 van 2. 3. 1989, blz. 33.

▼B

beschrijving geven van de procedures voor de erkenning van die laboratoria.

▼M1

In afwachting van de in artikel 15 bis bedoelde herziening wordt evenwel voor de lidstaten die nog geen dergelijke plannen met betrekking tot salmonella's bij pluimvee aan de Commissie hebben voorgelegd, de verplichting tot het voorleggen van plannen geschorst.

▼B

3. Volgens de procedure van artikel 16:

- worden de in lid 2 bedoelde plannen, in voorkomend geval na de nodige aanpassingen, uiterlijk zes maanden nadat zij zijn ingediend, goedgekeurd,
- kunnen wijzigingen of aanvullingen worden aangebracht in een eerder goedgekeurd plan, ten einde rekening te houden met de ontwikkeling van de situatie in de betrokken Lid-Staat of in een van de gebieden daarvan.

Artikel 9

1. De praktische regels voor de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan het slachten en vernietigen en het nemen van officiële monsters als opgelegd krachtens bijlage III, onder I, hoofdstuk 1, punt V, van deze richtlijn en aan de werking van de in bijlage IV bedoelde laboratoria, worden vastgesteld overeenkomstig Beschikking 90/424/EEG.

Met betrekking tot de in bijlage III bedoelde maatregelen komen fokkers die niet hebben voldaan aan de eisen van de onderhavige richtlijn niet in aanmerking voor de financiële bijdrage als bedoeld in Beschikking 90/424/EEG.

De communautaire steun voor de kosten in verband met de toepassing van de maatregelen inzake het slachten en het vernietigen, bedoeld in de eerste alinea, bedraagt 50 %.

2. Aan artikel 4 van Beschikking 90/424/EEG wordt het volgende lid 3 toegevoegd:

„3. Met uitzondering van lid 2, vierde streepje, en lid 5, tweede streepje, is artikel 3 van toepassing wanneer een in Richtlijn 92/117/EEG bedoelde zoönose uitbreekt, mits er onmiddellijk gevaar bestaat voor de volksgezondheid. Op grond van het in artikel 3, lid 3, bedoelde besluit zal worden beslist of dit het geval is.”

Artikel 10

1. De Lid-Staten leggen vanaf ►**M1** 1 januari 1998 ◄ de minimummaatregelen van bijlage III, onder I, ter bestrijding van salmonella's ten uitvoer.

Elke Lid-Staat stelt vóór ►**M1** 1 januari 1998 ◄, met inachtneming van de beginselen van bijlage II bij Richtlijn 90/539/EEG, regels op voor maatregelen om te voorkomen dat salmonella's een bedrijf worden binnengebracht.

▼M1**▼B***Artikel 11*

1. Deskundigen van de Commissie kunnen, voor zover de uniforme toepassing van deze richtlijn dit vereist, in samenwerking met de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten controles ter plaatse uitvoeren. Hiertoe kunnen zij door controle van een representatief percentage bedrijven nagaan of de Lid-Staten de naleving van deze richtlijn waarborgen. De Commissie stelt de bevoegde autoriteit in kennis van de uitkomst van de verrichte controles.

De betrokken Lid-Staat treft de maatregelen die noodzakelijk kunnen blijken om met de uitkomst van deze controle rekening te houden.

▼B

Indien de Lid-Staat dergelijke maatregelen niet neemt, kunnen, na bestudering van de situatie in het Permanent Veterinair Comité, volgens de procedure van artikel 16 passende maatregelen worden getroffen.

2. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel, met name inzake de frequentie en de wijze van uitvoering van de in lid 1, eerste alinea, bedoelde controles, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 16.

Artikel 12

De vrijwaringsmaatregelen bedoeld in Richtlijn 90/425/EEG ⁽¹⁾ betreffende de veterinaire controles die in het handelsverkeer moeten worden uitgevoerd met het oog op de voltooiing van de interne markt, zijn in het kader van de onderhavige richtlijn van toepassing.

Artikel 13

De communautaire referentielaboratoria waarvan de lijst is opgenomen in bijlage IV zijn, overeenkomstig de taken en verplichtingen die in deze bijlage worden omschreven, belast met het contact tussen en de coördinatie van de nationale referentielaboratoria als bedoeld in artikel 3, lid 3.

Artikel 14

1. De toelating of handhaving op de communautaire lijst van derde landen of delen van derde landen waaruit invoer vanuit gezondheids-oogpunt is toegestaan, hangt af van het indienen door het betrokken derde land van een plan dat duidelijk de garanties omschrijft die door dit land inzake de controle op zoönoses en zoönoseverwekkers worden geboden.

De uitwerking van deze garanties mag niet minder zijn dan die van de bij deze richtlijn voorgeschreven garanties.

De Commissie keurt de betrokken plannen goed volgens de procedure van artikel 16. Volgens dezelfde procedure kunnen garanties worden toegelaten die in de plaats komen van de garanties die uit de toepassing van de onderhavige richtlijn voortvloeien, voor zover zij niet gunstiger zijn dan die welke gelden voor het handelsverkeer.

2. Wanneer ►**M2** één jaar na de inwerkingtreding van de besluiten die zijn vastgesteld op grond van de in artikel 15 bis, lid 2, bedoelde voorstellen ◀ ten aanzien van een bepaald derde land geen besluit uit hoofde van lid 1 is genomen, wordt de opneming van dat land op de lijst als bedoeld in lid 1 volgens de procedure van artikel 16 geschorst.

3. De naleving van de plannen door de bevoegde autoriteiten van derde landen wordt geverifieerd tijdens controles door communautaire deskundigen als bedoeld in de communautaire regelgeving.

Artikel 15

De bijlagen kunnen op voorstel van de Commissie door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen gewijzigd of aangevuld worden.

▼M1*Artikel 15 bis*

1. Vóór ►**M2** 31 maart 2000 ◀ dient de Commissie bij de Raad een verslag in over de met het oog op de bestrijding en de preventie

⁽¹⁾ PB nr. L 224 van 18. 8. 1990, blz. 29. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 91/496/EEG (PB nr. L 268 van 24. 9. 1991, blz. 56).

▼M1

van zoönoses ten uitvoer te leggen maatregelen. Dit verslag betreft met name:

- nieuwe voorschriften voor de rapportering van zoönoses;
- de bemonsterings- en onderzoeksmethoden in de erkende nationale laboratoria;
- de controle op salmonella's bij koppels legkippen;
- controle op salmonella's bij vermeerderingskoppels en in mengvoerders voor pluimvee;
- eventuele maatregelen ter bestrijding van andere zoönoses dan salmonellosis.

2. Het in lid 1 bedoeld verslag gaat vergezeld van passende voorstellen betreffende zoönoses, met name in het kader van de herziening van deze richtlijn. De Raad spreekt zich vóór ►**M2** 31 december 2000 ◀ met gekwalificeerde meerderheid over deze voorstellen uit.

▼M3*Artikel 16*

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid, ingesteld bij artikel 58 van Verordening (EG) nr. 178/2002 ⁽¹⁾.

2. Wanneer naar dit artikel wordt verwezen, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG ⁽²⁾ van toepassing.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op drie maanden.

3. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

▼B*Artikel 17*

1. De Lid-Staten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 1 januari 1994 aan deze richtlijn te voldoen.

Wanneer de Lid-Staten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de Lid-Staten.

2. De Lid-Staten delen de Commissie de voornaamste bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied aannemen.

Artikel 18

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

⁽¹⁾ PB L 31 van 1.2.2002, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

*BIJLAGE I***LIJST VAN DE IN ARTIKEL 4 BEDOELDE ZOËNOSES**

- I. — Tuberculose veroorzaakt door mycobacterium bovis
 - Brucellose en de verwekkers daarvan
 - Salmonellosis en de verwekkers daarvan
 - Trichinose
- II. — Campylobacteriose
 - Echinococcose
 - Listeriose
 - Rabies
 - Toxoplasmose
 - Yersiniose
 - Andere zoönoses en de verwekkers daarvan
- III. Elke andere zoönose en de verwekker daarvan buiten de Gemeenschap

BIJLAGE II

CRITERIA VOOR DE OPSTELLING VAN PLANNEN VOOR HET TOEZICHT OP SALMONELLA'S BIJ PLUIMVEEKOPPELS

- I. Bij de vaststelling van de plannen moeten worden vermeld:
 - aantal en soort van de te nemen monsters,
 - aantal en soort van de te nemen officiële monsters,
 - de bemonsteringsmethoden,
 - de methoden voor onderzoek van de monsters en voor identificatie van de zoönoseverwekkers.
- II. Bij de vaststelling van de plannen moet rekening worden gehouden met de volgende criteria voor de vaststelling van de bemonsteringsmethoden:
 - a) factoren die de verspreiding van een of meer zoönoses in de hand kunnen werken;
 - b) de voorgeschiedenis van de bedoelde zoönose in een land of gebied, bij huisdieren of in het wild levende dieren;
 - c) betrokken populatie dieren en met name:
 - totaal aantal dieren,
 - homogeniteit van de groepen binnen de populatie,
 - leeftijd van de dieren,
 - dierlijke produktie;
 - d) de context waarin de landbouwbedrijven functioneren, met name uit een oogpunt van:
 - regionale verschillen,
 - de concentratie van dieren,
 - de ligging ten opzichte van stedelijke gebieden,
 - de ligging ten opzichte van gebieden met in het wild levende dieren;
 - e) produktiesystemen, o.a.:
 - intensieve veehouderij,
 - extensieve veehouderij,
 - veehouderijsystemen, en met name de voedingspatronen en de verzorging van de dieren;
 - f) problemen die zich, gezien de bekende antecedenten en andere gegevens, kunnen voordoen;
 - g) de op grond van de aard en de ernst van de betrokken zoönose vereiste mate van bescherming.

BIJLAGE III

CONTROLE OP SALMONELLA'S

I

TOEZICHT EN CONTROLE — SALMONELLA'S BIJ VERMEERDERINGS-KOPPELS

I. Vermeerderingskoppels

Een vermeerderingskoppel omvat ten minste 250 dieren (*Gallus gallus*) die binnen één enkel bedrijf worden gehouden of gefokt voor de productie van broedeieren.

II. Toezicht op salmonella's bij vermeerderingskoppels

De eigenaar van of degene die verantwoordelijk is voor de broederij of het vermeerderingskoppel moet op eigen kosten monsters laten nemen die hetzij in een erkend nationaal laboratorium hetzij in een door de bevoegde autoriteit erkend laboratorium ter opsporing van salmonella's moeten worden geanalyseerd, waarbij aan de volgende minimumeisen inzake bemonstering moet worden voldaan.

A. Fokkoppels

1. Wat dieren betreft die voor vermeerderingsdoeleinden worden gehouden, moeten de monsters ten minste worden genomen bij eendagskuikens, dieren van vier weken oud en bij jonge hennen twee weken voor het begin van de legtijd.
2. De te nemen monsters moeten bestaan uit:
 - a) in het geval van eendagskuikens, monsters van de binnenbekleding van de dozen waarin de kuikens aan het bedrijf zijn geleverd, en van de bij aankomst dood aangetroffen kuikens en,
 - b) in het geval van jonge hennen van vier weken oud of in het geval van monsters die twee weken voor het begin van de legtijd van de jonge hennen worden genomen, samengestelde monsters van faeces; ieder monster bestaat uit gescheiden monsters van verse faeces, van ten minste 1 g, die willekeurig zijn genomen op een aantal punten in het gebouw waar de dieren gehouden worden of die, wanneer de dieren vrije toegang hebben tot meer dan een gebouw van een bepaald bedrijf, genomen zijn in elke groep gebouwen van het bedrijf waarin de dieren worden gehouden;
 - c) het aantal afzonderlijke monsters van faeces dat genomen moet worden om een samengesteld monster te vormen, en wel als volgt:

Aantal dieren dat wordt gehouden in een gebouw	Aantal monsters van faeces dat moet worden genomen in het gebouw of de groep gebouwen van het bedrijf
1 tot en met 24	(aantal gelijk aan het aantal dieren tot een maximum van 20)
25 tot en met 29	20
30 tot en met 39	25
40 tot en met 49	30
50 tot en met 59	35
60 tot en met 89	40
90 tot en met 199	50
200 tot en met 499	55
500 of meer	60

▼B

B. *Volwassen vermeerderingskoppels*

1. Alle vermeerderingskoppels moeten tijdens de legtijd ten minste om de twee weken worden bemonsterd.
2. Alle vermeerderingskoppels waarvan de eieren worden geleverd aan een broederij met een broedcapaciteit van minder dan 1 000 eieren, moeten op het bedrijf bemonsterd worden en de te nemen monsters moeten zijn samengesteld uit gescheiden monsters van verse faeces met een gewicht van ten minste 1 g, die overeenkomstig onderdeel A, punt 2, onder b), zijn genomen.
3. Vermeerderingskoppels waarvan de eieren geleverd worden aan een broederij met een broedcapaciteit van 1 000 eieren of meer moeten in de broederij worden bemonsterd. De te nemen monsters moeten bestaan uit:
 - a) een samengesteld monster van het meconium, genomen op 250 kuikens die gekomen zijn uit eieren die van elk vermeerderingskoppel aan de broederij geleverd zijn of
 - b) monsters van karkassen van 50 kuikens die hetzij in de schaal zijn gestorven, hetzij zijn uitgebroed uit aan de broederij geleverde eieren en wel van elk vermeerderingskoppel.
4. Deze monsters kunnen ook worden genomen van vermeerderingskoppels bestaande uit minder dan 250 dieren, waarvan de eieren geleverd worden aan een broederij met een totale broedcapaciteit van ten minste 1 000 eieren.
5. Om de acht weken moeten de in onderdeel B bedoelde bemonsteringen worden vervangen door officiële bemonsteringen die overeenkomstig de voorschriften van punt 4 moeten worden uitgevoerd.

B. *Onderzoek van de voor de opsporing van salmonella's genomen monsters*

De in elk gebouw genomen monsters kunnen voor analysedoeleinden worden samengevoegd.

De analyses en tests gebeuren volgens methoden die volgens de procedure van artikel 16 van de onderhavige richtlijn en na advies van het Wetenschappelijk Veterinair Comité zijn erkend; tot die tijd geschieden de analyses en tests volgens nationale methoden die hun deugdelijkheid hebben bewezen en die de in Beschikking 89/610/EEG ⁽¹⁾ bedoelde waarborgen bieden.

III. **Mededeling van de resultaten**

Wanneer uit een overeenkomstig deel II uitgevoerde controle blijkt dat in een vermeerderingskoppel *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* aanwezig is, deelt de verantwoordelijke persoon van het laboratorium waar het onderzoek is verricht, de persoon die met het onderzoek is belast, c.q. de eigenaar van het koppel, de uitkomsten van dat onderzoek mee aan de bevoegde autoriteit.

IV. **Onderzoek bij koppels die na controle positief zijn verklaard**

Wanneer overeenkomstig deel III mededeling is gedaan van de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium*, worden op het betrokken koppel officiële monsters genomen met het oog op bevestiging van de eerste resultaten. Van de dieren moeten in elk gebouw waar de dieren van het koppel worden gehouden, steekproefsgevijs monsters worden genomen; het aantal te nemen monsters moet worden bepaald aan de hand van de tabel in deel II, onderdeel A, punt 2, onder c). Voor controledoeleinden moeten de dieren in partijen van vijf dieren worden gegroepeerd en moeten van elk dier van de partij monsters worden genomen van de lever, de eierstokken en de darmen; deze monsters moeten op de aanwezigheid van salmonella's worden onderzocht, waarbij gebruik wordt gemaakt van analyses en tests die worden uitgevoerd volgens methoden die volgens de procedure van artikel 16 van de onderhavige richtlijn zijn erkend of, in afwachting van deze erkenning, volgens nationale methoden die hun deugdelijkheid hebben bewezen.

⁽¹⁾ PB nr. L 351 van 2. 12. 1989, blz. 34.

▼B**V. Te treffen maatregelen ten aanzien van koppels waarvan de besmetting is bevestigd.**

De maatregelen moeten voldoen aan de volgende minimumeisen:

1. Als bij een overeenkomstig deel IV verricht onderzoek de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* in een gebouw wordt bevestigd, moeten de volgende maatregelen worden genomen:
 - a) geen enkel dier mag het betrokken gebouw verlaten tenzij met toestemming van de bevoegde autoriteit om onder toezicht geslacht en vernietigd te worden, dan wel om in een door de bevoegde autoriteit aangewezen slachthuis overeenkomstig letter c) geslacht te worden;
 - b) van dit gebouw afkomstige niet uitgeoefende eieren moeten ofwel ter plaatse worden vernietigd ofwel na op passende wijze gemerkt te zijn onder toezicht afgevoerd worden naar een voor de behandeling van eiprodukten erkende inrichting om er een hittebehandeling te ondergaan overeenkomstig de eisen van Richtlijn 89/437/EEG ⁽¹⁾;
 - c) al het vermeerderingspluimvee van het gebouw moet overeenkomstig bijlage I, hoofdstuk VI, punt 31, onder c), van Richtlijn 71/118/EEG worden geslacht (de officiële dierenarts van het slachthuis moet overeenkomstig bijlage I, hoofdstuk VI, punt 25, onder a), van genoemde richtlijn van het besluit tot slachten in kennis worden gesteld) of het moet zodanig worden geslacht en vernietigd dat het gevaar van verspreiding van salmonella tot een minimum wordt beperkt.
2. Na het leegmaken van de lokalen waarin met *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* besmette koppels hebben verbleven, dienen die doeltreffend te worden gereinigd en ontsmet, met inbegrip van de hygiënische verwijdering van vogelmest en strooisel, overeenkomstig de door de plaatselijke veterinaire autoriteit vastgestelde procedures; de lokalen mogen alleen worden herbezet met kuikens die voldoen aan de eisen van deel II, onderdeel A, punt 1.
3. Als in een broederij nog broedeieren aanwezig zijn van koppels waarin de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* is bevestigd, moeten die eieren worden vernietigd of overeenkomstig Richtlijn 90/667/EEG ⁽²⁾ worden behandeld als hoog-risicomateriaal;

▼M1

V bis: In afwachting van de in artikel 15 bis bedoelde herziening mogen de lidstaten afwijken van de in punt V, 1, onder c), bedoelde verplichting tot slachting en van de in punt V, 1, onder b), bedoelde verplichting tot vernietiging, mits zij kunnen garanderen dat, totdat ten genoegen van de bevoegde autoriteit wordt aangetoond dat de besmetting van salmonella enteritidis of salmonella typhimurium verdwenen is,

- i) geen onbebroede eieren afkomstig uit een gebouw bedoeld in punt V, 1, onder b), in de handel worden gebracht, behalve voor behandeling overeenkomstig Richtlijn 89/437/EEG ⁽³⁾,
- ii) geen levend pluimvee, met inbegrip van de door het koppel voortgebrachte eendagskuikens, buiten het gebouw wordt afgeleverd, behalve voor rechtstreeks vervoer naar het slachthuis overeenkomstig het hierboven genoemde punt c).

De lidstaten die van deze mogelijkheid gebruik maken, komen niet in aanmerking voor de financiële bijdrage van de Gemeenschap als bedoeld in artikel 29 van Beschikking 90/424/EEG ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ PB nr. L 212 van 22. 7. 1989, blz. 87. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 91/684/EEG (PB nr. L 376 van 31. 12. 1991, blz. 38).

⁽²⁾ Richtlijn 90/667/EEG van de Raad van 27 november 1990 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de verwijdering en verwerking van dierlijke afval, voor het in de handel brengen van dierlijke afval en ter voorkoming van de aanwezigheid van ziekteverwekkers in diervoeders van dierlijke oorsprong (vissen daaronder begrepen) en tot wijziging van Richtlijn 90/425/EEG (PB nr. L 363 van 27. 12. 1990, blz. 51).

⁽³⁾ PB nr. L 212 van 22. 7. 1989, blz. 87. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/23/EG (PB nr. L 125 van 23. 5. 1996, blz. 10).

⁽⁴⁾ PB nr. L 224 van 18. 8. 1990, blz. 19. Beschikking laatstelijk gewijzigd bij Besluit 94/370/EG (PB nr. L 168 van 2. 7. 1994, blz. 31).

▼B

VI. Volgens de procedure van artikel 16 en na advies van het Wetenschappelijk Veterinair Comité dat vóór 1 oktober 1993 moet worden ingewonnen:

- a) kunnen systemen inzake toezicht worden erkend gebaseerd op een serologisch onderzoek op het bedrijf, indien deze systemen garanties bieden die gelijkwaardig zijn aan het in deel II, onderdeel A, punt 1, onderdeel B punten 3 en 4, en onderdeel C, bedoelde systeem voor controle in de broederij;
- b) kunnen voor vermeerderingskoppels na advies van het Comité alternatieve oplossingen, zoals een antibioticabehandeling, worden goedgekeurd voor de in deel V, onder c), bedoelde verplichting tot slachten;
- c) kunnen specifieke voorschriften worden vastgesteld om verlies van waardevol genetisch materiaal tegen te gaan.

De in dit hoofdstuk bedoelde controles kunnen volgens dezelfde procedure opnieuw worden gezien in het licht van de ontwikkeling van de wetenschappelijke kennis.

II

CONTROLE OP SALMONELLA BIJ DE EINDPRODUKTIE VAN MENGVOEDERS VOOR PLUIMVEE

Bij officiële monsternemingen in een bedrijf of in geval van een gegronde vermoeden kunnen monsters worden genomen van de mengvoeders die voor het pluimvee worden gebruikt.

Als een monster positief wordt bevonden voor wat salmonella betreft, stelt de bevoegde autoriteit een onderzoek in om:

- a) de bron van verontreiniging te identificeren, met name door middel van officiële, in verschillende produktiestadia genomen monsters;
- b) na te gaan op welke wijze de voorschriften en controles betreffende de verwijdering en verwerking van dierlijke afval, in het bijzonder die vastgesteld bij Richtlijn 90/667/EEG zijn toegepast;
- c) procedures inzake goede fabricagepraktijken vast te stellen en erop toe te zien dat de erkende procedures worden gevolgd.

BIJLAGE IV

HOOFDSTUK I

LIJST VAN DE COMMUNAUTAIRE REFERENTIELABORATORIA VOOR ZOÖNOSES ^(a)

I. Epidemiologie van zoönoses

Institut für Veterinärmedizin
(Robert-von-Ostertag-Institut)
Postfach 33 00 13
Thielallee 88/92
D-1000 Berlijn

II. Salmonella's

Rijksinstituut voor de Volksgezondheid
Postbus 1
NL-3720 BA Bilthoven

HOOFDSTUK II

BEVOEGDHEDEN EN TAKEN VAN HET COMMUNAUTAIRE REFERENTIELABORATORIUM

1. De in hoofdstuk I bedoelde communautaire referentielaboratoria zijn belast met:

- het verstrekken van inlichtingen over de analysemethoden en de vergelijkende tests aan de nationale referentielaboratoria;
- het coördineren van de toepassing door de nationale referentielaboratoria van de in het eerste streepje bedoelde methoden, met name door het organiseren van vergelijkende tests;
- het coördineren van het onderzoek naar nieuwe analysemethoden en het op de hoogte houden van de nationale referentielaboratoria van de ter zake geboekte vooruitgang;
- het organiseren van opleidings- en bijscholingscursussen voor het personeel van de nationale referentielaboratoria;
- het verlenen van technische en wetenschappelijke bijstand aan de diensten van de Commissie, met name wanneer er tussen Lid-Staten onenigheid bestaat over de resultaten van de analyses.

2. De communautaire referentielaboratoria staan in voor de handhaving van de volgende werkingsvoorwaarden.

Zij moeten

- beschikken over gekwalificeerd personeel met voldoende kennis van de bij het zoönoseonderzoek toegepaste technieken;
- beschikken over de apparatuur en stoffen die nodig zijn voor het uitvoeren van de in punt 1 bedoelde taken;
- beschikken over een adequate administratieve infrastructuur;
- ervoor instaan dat hun personeel het vertrouwelijke karakter van bepaalde onderwerpen, resultaten of mededelingen eerbiedigt;
- beschikken over voldoende kennis van de internationale normen en praktijken.

^(a) Afgezien van de referentielaboratoria voor brucellose, tuberculose en rabies.